

Центар за развој Интернета

Адреса: Масарикова 5/VII, Београд • Тел: (011) 3061-531, 3061-532 • Web: www.netcentar.org

Републичка агенција за телекомуникације
Вишњићева 8, 11000 Београд, Србија

проф. др Јован Радуновић
председник управног одбора

Предлог Правилника о поступку вођења јавних консултација

Поштовани господине Радуновићу,

Крајем 2006. године, Центар за развој Интернета и Републичка агенција за телекомуникације организовали су семинар посвећен јавности рада РАТЕЛ. Први део семинара био је посвећен упознавању учесника са најбољом светском праксом из области јавности рада националних регулаторних тела и успешним примерима из ове области. Други део семинара био је посвећен отвореној дискусији, током које су размотрена досадашња искуства РАТЕЛ на обезбеђивању јавности рада и отворености процеса јавних консултација о регулаторним актима, као и будућим правцима деловања на оба поља. Семинару је присуствовало 15 учесника из РАТЕЛ и 12 учесника из оператора, медија и невладиних организација.

Током дискусије похваљено је стратешко опредељење управног одбора РАТЕЛ да обезбеди што виши ниво јавности рада, као и досадашњи напори на укључивању свих заинтересованих у процесе доношења регулаторних аката из области телекомуникација. На скупу је, такође, закључено да би РАТЕЛ требало да унапреди комуникацију са операторима, корисницима и другим заинтересованим странама, кроз успостављање јединственог поступка за одвијање свих јавних консултација. Сви изузеци од јавности и отворености у раду требало да буду уско ограничени и документовани. РАТЕЛ би, такође, у ближој будућности требало да усвоји тзв. *ex parte* процедуре, којима би се омогућило јавно документовање личних контаката између особља Агенције и заинтересованих страна, који настану након што РАТЕЛ стави на расправу одређени регулаторни документ.

Као први корак на овом путу, Центар за развој Интернета сачинио је предлог Правилника о поступку вођења јавних консултација. Овај предлог је заснован на најбољој пракси из ове области и усаглашен је са Законом о телекомуникацијама, Статутом РАТЕЛ и Европским оквиром за електронске комуникације.

Центар за развој Интернета

Адреса: Масарикова 5/VII, Београд • Тел: (011) 3061-531, 3061-532 • Web: www.netcentar.org

Полазећи од опредељења управног одбора РАТЕЛ за јавност у раду и доношењу одлука, сматрамо да би се усвајањем оваквог правилника обезбедила униформност процеса јавних консултација, што би значајно допринело већој предвидљивости пословања, бољем сагледавању потреба и очекивања тржишта, те заштити интереса крајњих корисника и развоју сектора телекомуникација у целини.

Текст предлога Правилника о поступку вођењу јавних консултација дајемо вам у наставку овог дописа и молимо вас да нас путем телефона 063/387-260 или адресе **office@netcentar.org** обавестите о корацима које ћете предузети у вези са изложеним предлогом.

У Београду,
25. априла 2007.

С поштовањем,

Слободан Марковић, председник

Јелена Топић, правни саветник и аутор предлога

ПРЕДЛОГ

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

П Р А В И Л Н И К

О ПОСТУПКУ ВОЂЕЊА ЈАВНИХ КОНСУЛТАЦИЈА

Београд, април 2007. године

На основу члана 9. става 20. и члана 22. Закона о телекомуникацијама („Службени гласник Републике Србије“, бр. 44/2003 и 36/2006) и члана 38. Статута Републичке агенције за телекомуникације, Управни одбор Републичке агенције за телекомуникације, донео је

П Р А В И Л Н И К О ПОСТУПКУ ВОЂЕЊА ЈАВНИХ КОНСУЛТАЦИЈА

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником прописује се поступак вођења јавних консултација, које Републичка агенција за телекомуникације (у даљем тексту: Агенција) спроводи пре усвајања сваког акта који на битан начин регулише односе у области телекомуникација (у даљем тексту: регулаторни акти).

ІІ ПРОЦЕС КОНСУЛТАЦИЈА

Члан 2.

Консултативни процеси, у смислу овог Правилника, обухватају консултације које Агенција обавља са заинтересованим странама у циљу формулисања регулаторних аката.

ІІІ КОНСУЛТАТИВНИ ДОКУМЕНТ

Члан 3.

Агенција ствара консултативни документ, који се састоји од предлога регулаторног акта и образложења.

Консултативни документ садржи низ специфичних питања у вези са којима Агенција очекује коментаре и сугестије.

Консултативни документ представља основу за јавну расправу о постављеним питањима са становишта интереса телекомуникационих оператора, крајњих корисника и развоја тржишта телекомуникација у целини.

Консултативним документом Агенција утврђује рокове за процес јавних консултација.

Члан 4.

Агенција објављује консултативни документ на својој Интернет презентацији, у посебном одељку за јавне консултације.

Агенција обавештава заинтересоване стране о почетку процеса консултација и утврђеним роковима, путем електронске поште и на друге одговарајуће начине.

Агенција ће на исти начин благовремено обавештавати учеснике у консултативном процесу о свим изменама консултативног документа и утврђених рокова.

IV ПРВИ КРУГ КОНСУЛТАЦИЈА

Члан 5.

Током првог круга консултација, заинтересоване стране дају коментаре на текст консултативног документа у писаној форми, путем електронског формулара.

Садржај формулара утврђује Агенција.

Члан 6.

Електронски формулар за подношење коментара садржи најмање следеће елементе: назив организације и лица које подноси коментар (са подацима за контакт), идентификациони код јавне консултације, поље за унос краћег коментара (уколико се коментари не шаљу у оквиру посебног документа), поље за слање посебног документа са коментарима и поље за слање анекса са поверљивим информацијама.

Члан 7.

Учесници консултација који сматрају да делови њихових коментара садрже поверљиве информације, треба то јасно да назначе и приложе их у оквиру посебних анекса, како би остатак коментара био доступан јавности.

Члан 8.

Сви пристигли коментари архивирају се и објављују на Интернет презентацији Агенције, са изузетком поверљивих података приложених у анексима.

Коментари пристигли путем поште или факса биће доступни на Интернет презентацији Агенције у електронској форми.

Члан 9.

Рок за први круг давања коментара не може бити краћи од 15 дана, нити дужи од 30 дана, осим у оправданим специфичним случајевима.

V ДРУГИ КРУГ КОНСУЛТАЦИЈА

Члан 10.

Током другог круга консултација учесници коментаришу искључиво питања покренута током првог круга консултација.

Члан 11.

Коментари у оквиру другог круга консултација шаљу се и објављују на исти начин као у оквиру првог круга.

Члан 12.

Рок за други круг давања коментара је дупло краћи од рока у првом кругу тј. не може бити краћи од 7 дана, нити дужи од 15 дана, осим у оправданим специфичним случајевима.

Члан 13.

Управни одбор Агенције може одлучити да понови други круг консултација, уколико процени да нека питања захтевају додатна разматрања.

VI ИЗВЕШТАЈ О СПРОВЕДЕНИМ КОНСУЛТАЦИЈАМА

Члан 14.

Након другог круга консултација, Агенција сачињава и објављује извештај о току и резултатима оба круга. Овај извештај садржи сиче свих покренутих питања, као и став Агенције у вези са њима.

Члан 15.

Уколико Управни одбор Агенције, на основу извештаја, процени да постоји велико неслагање заинтересованих страна по неком питању, може одлучити да понови процес консултација.

Агенција сачињава нови консултативни документ и утврђује рокове за поновљени процес јавних консултација.

VII УСВАЈАЊЕ РЕГУЛАТИВЕ

Члан 16.

Након успешно спроведеног процеса консултација, Агенција прави финални текст регулаторног акта, који усваја Управни одбор.

Члан 17.

Агенција објављује усвојени текст регулаторног акта у Службеном гласнику Републике Србије и на својој Интернет презентацији.

VIII ПРЕЛАЗНА ОДРЕДБА

Члан 18.

Агенција ће обезбедити све техничке и организационе услове за примену овог Правилника у року од 60 дана од дана ступања Правилника на снагу.

IX ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 19.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

**РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА
ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ**

Број: _____

___ . ___ . 2007. године

Београд

**ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА**

проф. др Јован Радуновић

Образложење

I ПРАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење Правилника о поступку вођења јавних консултација садржан је у члану 9. став 20. и члану 22. Закона о телекомуникацијама,¹ који утврђује надлежност Агенције да „обезбеђује јавност рада, укључујући давање могућности заинтересованим лицима да дају своје примедбе и коментаре у вези са усвојеним мерама и одлукама“, као и члану 38. Статута Републичке агенције за телекомуникације² који предвиђа да се „Јавност рада Агенције може постићи и јавним расправама, дискусијама и саветовањем о релевантним питањима која спадају у прописана овлашћења Агенције“.

II ЕВРОПСКИ ПРАВНИ ОКВИР

Јавност у раду и доношењу регулаторних аката националних регулаторних тела за телекомуникације веома је битан елемент Европског оквира за електронске комуникације.

Члан 6. Директиве о заједничком регулаторном оквиру за електронске мреже и услуге³ наводи да национална регулаторна тела успостављају механизам за јавне консултације и обезбеђују јавност у процесу доношења одлука. Када национално регулаторно тело намерава да предузме мере са значајним последицама по тржиште, оно претходно свим заинтересованима пружа могућност за коментарисање предлога мера у разумном року. Ове консултације одвијају се у складу са процедуром за вођење јавних консултација, коју регулаторно тело претходно усваја и објављује. Праћење тока консултација могуће је у било ком тренутку са једног централног места (Интернет презентације), док су резултати консултација слободно доступни јавности, са изузетком поверљивих информација.

Тачка 34. преамбуле и Члан 14. Директиве о издавању одобрења за електронске мреже и услуге⁴ наводе да јавност рада регулаторних тела подразумева старање о томе да пружаоци услуга, потрошачи и друге заинтересоване стране имају једноставан приступ свим важним информацијама о правима, условима, процедурама, таксама, тарифама и одлукама у вези са пружањем услуга, изградњом инфраструктуре и коришћењем јавних ресурса (нумерација, фреквенције итд). Јавност рада, такође, подразумева да измене регулативе не би требало да представљају изненађење за учеснике на тржишту. Зато национално регулаторно тело, пре усвајања измена права, обавеза или процедура, консултује заинтересоване стране. Процес јавних консултација

---

¹ „Закон о телекомуникацијама“, Службени гласник Републике Србије, бр. 44/2003 и 36/2006.

² „Статут Републичке агенције за телекомуникације“, Службени гласник Републике Србије, бр. 78/2005.

³ „Directive 2002/21/EC on a Common Regulatory Framework for Electronic Communications Networks and Services“, Official Journal of the European Communities, L108/33 50, 24.04.2002.

⁴ „Directive 2002/20/EC on the Authorisation of Electronic Communications Networks and Services“, Official Journal of the European Communities, L108/21 32, 24.04.2002.

пружа заинтересованим странама барем четири недеље за изјашњавање о предлогу измена, осим у оправданим специфичним случајевима.

III ЦИЉЕВИ ПРАВИЛНИКА

Полазећи од опредељења управног одбора Агенције за јавност у раду и доношењу одлука, Агенција доноси Правилник о поступку вођења јавних консултација са циљем да, на основу најбоље светске праксе, обезбеди униформност процеса јавних консултација, чиме се доприноси већој предвидљивости пословања, бољем сагледавању потреба и очекивања тржишта, те заштити интереса крајњих корисника и развоју сектора телекомуникација у целини.

IV ОПИС ПОЈЕДИНИХ РЕШЕЊА

У складу са овим Правилником, Агенција спроводи поступак јавних консултација пре усвајања сваког акта који на битан начин регулише односе у области телекомуникација.

Консултативни процес започиње Агенција, тако што саставља консултативни документ, који представља основу за јавну расправу. Консултативни документ састоји се из предлога регулаторног акта и образложења. Основна сврха овог документа јесте да подстакне коментаре и супротстављена мишљења, која помажу Агенцији у сагледавању потреба и очекивања телекомуникационих оператора, крајњих корисника и осталих заинтересованих страна. У оквиру консултативног документа Агенција, такође, утврђује рокове за процес јавних консултација (члан 3).

Консултативни документ се објављује у оквиру посебног одељка Интернет презентације Агенције. Овај одељак представља централно место за праћење свих процеса јавних консултација. Након објављивања консултативног документа, Агенција путем електронске поште и на друге одговарајуће начине (на пример, путем огласа у дневној штампи), обавештава јавност о почетку процеса консултација и утврђеним роковима, чиме се заинтересованим странама омогућава благовремено упознавање са садржајем консултативног документа и припрему одговора (члан 4).

Консултативни процес састоји се из два круга консултација. Током првог круга заинтересоване стране дају коментаре на текст објављеног консултативног документа, путем електронског формулара на Интернет презентацији Агенције. Трајање првог круга не може бити краће од 15, нити дуже од 30 дана, осим у оправданим специфичним случајевима. Сви послати коментари јавно су доступни путем Интернет презентације Агенције, осим поверљивих информација садржаних у анексима, који нису доступни јавности (чланови 5-9).

Успостављањем централног места на коме се у електронском облику налазе консултативни документи и коментари, битно се убрзава, поједностављује и олакшава проток информација између Агенције и заинтересованих страна, као и учествовање у консултацијама.

Након првог круга, Агенција отвара други круг консултација, током којег се коментаришу само питања покренута током првог круга. Ово се чини са циљем пружања могућности заинтересованим странама да изнесу своје мишљење о ставовима и предлозима других, као и да би се о покренутим питањима продискутовало са што више различитих тачака гледишта. Рокови за давање коментара у другом кругу су дупло краћи него у првом, што значи да не могу бити краћи од 7, нити дужи од 15 дана, осим у оправданим специфичним случајевима. Коментари у оквиру другог круга консултација шаљу се и архивирају на исти начин као и током првог круга. Управни одбор Агенције може одлучити да понови други круг консултација, уколико процени да нека питања захтевају додатна разматрања (чланови 10-13).

Уколико током процеса консултација не дође до већих неслагања у вези са предложеним регулаторним документом, Агенција објављује извештај о резултатима оба круга консултација. Овај извештај садржи сиже свих покренутих питања и став Агенције у вези са њима (члан 14).

Ако процес јавних консултација покаже већа неслагања заинтересованих страна у вези са садржајем предложеног регулаторног документа, Агенција може поновити консултативни процес. У том случају прави се нови консултативни документ и утврђују нови рокови за понављање процеса (члан 15).

Након успешно спроведеног процеса консултација, Агенција прави финални текст регулаторног акта, који усваја Управни одбор. Усвојени текст регулаторног акта објављује се у Службеном гласнику Републике Србије и на Интернет презентацији Агенције (чланови 16-17).